

BESLUT "NATURRESERVAT HEMTJÄRN": 2002-10-23
SKÖTSELPLAN "NATURRESERVAT HEMTJÄRN": 2002-10-23

*****

GAGNEFS KOMMUN

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Sammanträdesdatum

Miljö- och byggnadsnämnden 2002-10-23

Miljö- och byggnads-
nämndens arbetsutskott 2002-10-09

Mbn § 154, Au § 107

BILDANDE AV NATURRESERVAT HEMTJÄRN I GAGNEFS KOMMUN

BESLUT

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar enligt bifogat förslag.

Ärendebeskrivning

Gagnefs naturvårdsfond har köpt in mark för reservatsbildning i Hemtjärn mot Borlängegränsen, reservatsföreskrifter bifogas.

Gagnefs naturvårdsfond bekostar skötsel av reservatet. Gagnefs kommuns miljö- och byggnadsnämnd får fatta beslut om naturreservat enligt miljöbalkens 7 kapitel 4 § enligt fastlagd delegation från kommunfullmäktige.

Arbetsutskottet har föreslagit nämnden att besluta enligt ovanstående beslut.

Miljö- och byggförvaltningens bedömning

Miljö- och byggförvaltningen bedömer att reservatet kommer att tillföra kommunen ett värdefullt tillskott av en skyddad lövskog.

Reservatsbildningen ingår i kommunens policy att bevara den biologiska mångfalden.

*****

GAGNEFS KOMMUN

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Sammanträdesdatum

Miljö- och byggnadsnämnden 2003-01-29

Mbn § 12

NATURRESERVAT HEMTJÄRN, tillägg

BESLUT

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att i reservatsbeslutet för Hemtjärn 2002-10-23, § 154, kompletteras fastighetsförteckningen

med del av fastigheten Bäsna 38:9.

Ärendebeskrivning

Vid bildande av naturreservatet Hemtjärn beslutades att området inom den karta som uppritats skulle tillhöra naturreservatet. Vid bildandet förutsattes att den nyckelbiotop som kommun fick vid omarronderingen i Bäsna samt det mellanliggande skifte som naturvårdsfonden betalt skulle införlivas med den av kommunen ägda fastigheten Djurås 20:15. Så har inte skett utan nyckelbiotopen har blivit en egen fastighet, Bäsna 38:9 tillsammans med en annan nyckelbiotop. Det mellanliggande skiftet som naturvårdsfonden betalt har sammanförts med nyckelbiotoperna.

Miljö- och byggförvaltningens bedömning

Beslutet om naturreservat i Bäsna gäller inom området som markerats på kartan. Fastighetsförteckningen bör kompletteras så att den även inkluderar del av fastigheten Bäsna 38:9.

*****

GAGNEFS KOMMUN
Miljö- och byggförvaltningen
Ove Persson

FÖRSLAG TILL BESLUT

2002-10-01

BILDANDET AV NATURRESERVATET HEMTJÄRN I GAGNEFS KOMMUN

BESLUT

Gagnefs kommuns miljö- och byggnadsnämnd förklarar med stöd av 7 kap. 4 § Miljöbalken (1998:808) ett område, som avgränsas med innerkanten av en heldragen linje på bifogad beslutskarta (bilaga 2), som naturreservat.

För att tillgodose syftet med naturreservatet förordnar miljö- och byggnadsnämnden med stöd av 7 kap 5, 6 och 30 §§ Miljöbalken samt 3 § förordningen om områdesskydd (1998:1252) att nedan angivna föreskrifter samt vård- och förvaltningsuppgifter ska gälla för naturreservatet.

SYFTE

Syftet med reservatet är att:

Bevara biologisk mångfald

Stora delar av Hemtjärn har i samband med skogsvårdsstyrelsens nyckelbiotopsinventeringen bedömts ha höga skogliga värden. Den del av området som ligger mot gränsen till Borlänge är ett biotopskyddsområde. Området bedöms ha en mycket stor potential att utvecklas mot ett naturliknande lövskogsområde.

Området omfattar en del av Dalälven och har den högsta nipan i Gagnefs kommun.

Syftet ska nås genom att:

- Informationstavla om området sätts upp.
- Området skyddas mot skogsbruk.
- Barrträd ska hållas efter.

A. FÖRESKRIFTER MED STÖD AV 7 KAP 5 § MILJÖBALKEN OM INSKRÄNKNINGAR I RÄTTEN ATT FÖRFOGA ÖVER MARK OCH VATTENOMRÅDEN INOM RESERVATET

Utöver vad som gäller i övrigt är det förbjudet att

1. uppföra byggnad eller anläggning,
2. spränga, gräva, schakta, muddra, utfylla, tippa, dämna, dika eller skyddsrika. Detta gäller ej för underhåll av vägen till stugorna.
3. bedriva täktverksamhet,
4. anlägga mark- eller luftledning,
5. anordna upplag,
6. utföra annan skogsvårdande åtgärd än att hålla efter barrträd i enlighet med skötsel föreskrifterna,
7. tillföra mineraler, skogs gödsla eller använda kemiska och biologiska bekämpningsmedel,
8. skada växande eller döda, stående eller kullfallna träd och buskar, gräva upp eller plocka örter, mossor, vedsvampar och lavar,
9. jaga på annan tid än 1/10 - 1/3,
10. jaga fågel samt bedriva jakt med fålla eller dylikt.

Föreskrifterna utgör inget hinder mot de åtgärder som behövs vid skötsel och förvaltning av reservatet samt för att tillgodose ändamålet med reservatet. Eller för drift och underhåll av väg enligt servitut. Föreskrifterna innebär inga inskränkningar för röjning i kraftledningsgata eller ta bort träd som hotar kraftledningen.

Punkterna A 6-7 innebär att bestämmelserna i 29 § skogsvårdslagen samt skogsstyrelsens föreskrifter om bekämpning av skadeinsekter och tillvaratagande av skadad skog ej ska gälla inom naturreservatet. Frånsett föreskrifterna ovan får vid skadeangrepp som hotar närliggande skogsmark, kemisk eller biologisk bekämpning användas om det kan ske utan risk för att syftet med reservatet äventyras. Bekämpning ska i sådana fall utföras i samråd med skogsvårdsstyrelsen och länsstyrelsen.

B. FÖRESKRIFTER MED STÖD AV 7 KAP 6 § MILJÖBALKEN ANGÅENDE MARK-

ÄGARES OCH ANNAN SAKÄGARES SKYLDIGHET ATT TÅLA VISST INTRÅNG

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktigas tåla att de åtgärder vidtas inom området som framgår av bifogad skötselplan.

C. FÖRESKRIFTER MED STÖD AV 7 KAP 30 § MILJÖBALKEN OM VAD ALLMÄNHETEN HAR ATT IAKTTAGA INOM RESERVATET

Utöver vad som gäller i övrigt, är det förbjudet att

1. göra åverkan på mark,
2. skada växande eller döda, -stående eller kullfallna- träd och buskar. Det är också förbjudet att plocka eller gräva upp örter, mossor, lavar eller vedsvampar,
3. fånga eller insamla djur,
4. framföra fordon i terrängen,
5. plantera främmande djur- eller växtart,
6. medföra ej kopplad hund.

D. FÖRESKRIFTER MED STÖD AV 3 § FÖRORDNINGEN OM OMRÅDESSKYDD ENLIGT MILJÖBALKEN RÖRANDE NATURVÅRDSFÖRVALTNINGEN AV RESERVATET

1. Gagnefs kommuns miljö- och byggnadsnämnd fastställer skötselplan för reservatets långsiktiga skötsel.
2. Naturvårdsförvaltare ska vara Gagnefs naturvårdsfond.

SKÄL FÖR BESLUTET

Biologisk mångfald

Området som till större delen består av olikåldrig lövskog är beläget på sedimentplatån i anslutning till nipan och älvbrinken strax söder om Bäsna mot kommungränsen till Borlänge. Större delen av detta område har i skogsvårdsstyrelsens nyckelbiotopsinventering visat sig ha kvaliteter som klassar området som nyckelbiotop. Östra delen av området är biotopskyddsområde. I reservatet ska barrträd hållas efter så att området utvecklas mot en urskogsliknande lövskog.

REDOGÖRELSE FÖR ÄRENDET

Motivering till beslutet

Området utgör en för kommunen särskilt intressant naturtyp, gammal lövskog med stor trädslagsblandning. En del av området är redan skyddat som biotopskyddsområde, reservatet medför att detta område förenas med närliggande markområden till en större enhet. Älvbrinken samt den höga nipan skyddas mot exploatering. Med nämnda föreskrifter och bifogad skötselplan (bilaga 3), säkerställs om-

rådets sociala, estetiska och naturvetenskapliga värden.

Handläggning av ärendet

I samband med omarronderingen i Gagnefs socken lades 11,2 ha ut på länsstyrelsens jordfond. Området i Hemtjärn hade så stora naturvärden att skogsvårdsstyrelsen ansåg att en del av dessa 11,2 ha uppfyllde villkoren för nyckelbiotop. Området löstes in av Gagnefs kommun och Gagnefs naturvårdsfond under 2001. Under omarronderingen i Bäsna klassades ett område längs Dalälven strax öster om Hemtjärn som nyckelbiotop och skyddades med biotopskydd. Gagnefs kommun fick en förfrågan från lantmäteriet och skogsvårdsstyrelsen om man kunde stå som markägare för området. Gagnefs kommun accepterade detta och köpte på uppdrag av Gagnefs Naturvårdsfond in det mellanliggande markområdet. Betalning och skötsel av området ska ske av Gagnefs Naturvårdsfond.

Naturvårdsfonden består av Gagnefs naturskyddsförening, Friluftsförbundet lokalförbund i Gagnef, kommunens naturvårdshandläggare, en representant för varje politiskt block samt ordförande från naturvårdsorganet. Ärendet handläggs av Gagnefs miljökontor som är naturvårdshandläggare i samråd med Gagnefs Naturvårdsfond.

Bilagor

1. Översiktskarta
2. Beslutsplan
3. Skötselplan
4. Registeruppgifter
5. Skötselkarta
6. Hur man överklagar (blankett)

*****

BILAGA 3

SKÖTSELPLAN FÖR NATURRESERVATET HEMTJÄRN

I naturreservatet Hemtjärn ska i största möjliga utsträckning lövskogen lämnas för fri utveckling. Barrträd ska hållas efter så att de inte tar över.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

I	ALLMÄN BESKRIVNING
1	ADMINISTRATIVA DATA
2	GRUNDEN FÖR BESLUTET SAMT FÖRESKRIFTER

SKÖTSELPLAN FÖR NATURRESERVATET HEMTJÄRN, GAGNEFS KOMMUN

- I ALLMÄN BESKRIVNING
- 1 ADMINISTRATIVA DATA (Se registeruppgift)
- 2 GRUNDEN FÖR BESLUTET SAMT FÖRESKRIFTER
(Se reservatsbeslutet)
- 3 ÖVERSIKTLIG BESKRIVNING AV BEFINTLIGA FÖRHÅLLANDEN
- 3.1 Naturförhållanden

Reservatet ligger längs Dalälven med nipan och platån mellan nipan och älven med en vegetation som domineras av björk asp och gråal. I området har barrträd börjat vandra in på naturlig väg och även planterats. Lövslogen är välsluten och flerskiktad. Död ved finns i riklig mängd både stående och som lågor. Detta ger goda förutsättningar för en förekomst av vedsvampar och lavar. Reservatet omfattar även vattenområdet ut till huvudfårans mitt.

3.2 Kulturhistoriska förhållanden

Hemtjärn är gammal inägomark som tidigare har varit uppodlad.

3.3 Nuvarande markanvändning

Området består till större delen av olikåldrig lövskog som är beläget på sedimentplatån i anslutning till nipan och älvbrinken. Östra delen av området är biotopskyddsområde. Inom området finns ett skifte med planterad tallskog. I områdets sydöstra del går en kraftledning.

3.4 Tillgänglighet

Hemtjärn är lätt tillgänglig via vägen till Badplatsen i Hemtjärn som fortsätter vidare upp på Gråheden. Informationstavla ska anläggas med karta över området. Det finns även en väg in i reservatet till de stugor som finns.

3.5 Anordningar för friluftslivet

En informationstavla över området ska sättas upp.

3.6 Slitage- och störningskänslighet

Hemtjärn är inte känslig för slitage besökare bör kunna ströva fritt inom reservatet.

3.7 Källuppgifter

Hemtjärn har blivit inventerad i samband med Nyckelbiotopsinventeringen, en inventering som visar på mycket höga naturvärden. Området bedöms ha en mycket stor potential för ett stort antal vedsvampar.

II PLANDEL

1 DISPOSITION OCH SKÖTSEL AV MARK OCH VATTEN

1.1 Övergripande mål

Att Hemtjärn utvecklas mot ett urskogsliknande lövskogsområde såväl utseendemässigt samt vad gäller artsammansättning av fauna och flora.

1.2 Generella riktlinjer och åtgärder

Så få skötselåtgärder som möjligt ska vidtas av lövträd läng Dalälven och på älvbrinken då detta bedöms vara det bästa sättet att gynna önskad utveckling av dessa. Den naturliga successionen med att gran tar över över lövträden i denna del av reservatet ska brytas. Enstaka grövre barrträd ska sparas. Den plantering av tall som finns i området ska tas bort.

1.2.5.1 Faunavård

Faunavård får ske endast i undantagsfall och då endast efter samråd med naturvårdsförvaltaren.

1.2.5.2 Jakt

Jakt på fågel samt jakt med fälla eller dylikt är inte tillåten. Övrig jakt får ske under tiden 1/10-1/3.

1.2.5.4 Insektsangrepp

Om insektsangrepp förekommer och visar sig hota angränsande skog ska de åtgärder som då kan vidtagas för att motverka detta få vidtas. Dock med sådana åtgärder som medför så litet ingrepp på reservatet som möjligt. Åtgärder mot insektsangrepp ska ske i samråd med skogsvårdsstyrelsen och länsstyrelsen.

1.2.6 Floravård

För att underlätta för rödlistade vedsvampar att kolonisera området kan efter överenskommelse med skogsvårdsstyrelsen och länsstyrelsens miljövårdsenhet vedsvampar inplanteras.

1.2.7 Märkning av reservatsgränser

Hemtjärn märks enligt svensk standard SIS 031522.

2 ANORDNINGAR FÖR ALLMÄNHETEN

2.1 Övergripande mål

Reservatet ska vara tillgängligt för allmänheten och allmänheten ska informeras om reservatet.

2.2 Riktlinjer och åtgärder

Utgående från målsättningen med reservatet, att de ska vara tillgängliga för allmänheten ska informationstavla över området sättas upp.

2.2.1 Information

Vid parkeringsplatsen till badet i Hemtjärn ska en informationstavla placeras.

2.2.3 Leder och stigar

Inga nya stigar eller leder ska dras i området.

3 TILLSYN

Tillsynen och skötseln av reservatet ska ske av naturvårdsfonden i samråd med kommunens miljö- och byggförvaltning. Ansvaret för tillsynen ligger på kommunens miljö- och byggförvaltning.

4 FINANSIERING AV NATURVÅRDSFÖRVALTNINGEN

Gagnefs naturvårdsfond bekostar förvaltningen av naturreservatet.

*****

GAGNEFS KOMMUN

REGISTERUPPGIFTER BILAGA 4

Miljö- och bygg-
förvaltningen

2002-01-15

UPPGIFTER OM NATURRESERVATET HEMTJÄRN

Namn:	Hemtjärn
Kommun:	Gagnef
Socken:	Gagnef
Läge:	Längs Dalälven öster om Bäsna, norr om vägen till Gråheden. Norr och öster om Hemtjärn ner mot kommungränsen till Borlänge.
Kartblad:	Ekonomiska kartan 13F 2d
Koordinater:	x=6714440, y=1469540
Gräns:	Se beslutskarta

Fastighet: Djurås 20: 15
Naturvårdsförvaltare: Gagnefs naturvårdsfond
Markägare: Gagnefs kommun
Nyttjanderätt: Vägservitut, Ledningsrätt, jaktarrende
Areal: 20 ha land och 10 ha vattenområde
Naturtyp (ha): Lövskog
Landskapstyp: västlig taiga
Naturgeografisk region: Sydlig boreala kuperade området
Skyddsmotiv: Värdefullt lövskogsområde med nipa och älvbrink med skyddsvärda lavar och vedsvampar.

Skyddsföreskrifter,
dispensabla, indispensabla
samt för skogsmarken:
Befintliga anlägg.: väg, kraftledning
Planerade anläggningar: informationstavla
Skötselplan: Föreskrifter och förvaltning i enlighet
med beslut punkt D
Inventeringar: Se punkt 3.6 i Skötselplan

Övriga dokument: Biotopskyddsområde enligt 7 kap 11 § miljöbalken. Beslut av skogsvårdsstyrelsen Dalarna/Gävleborg